

Glimt fra besættelsestidens skolehverdag

For flertallet af børn betød besættelsestiden antageligt ikke store forandringer i den daglige skolegang.

Men landet over beslaglagde besættelsesmagten et ikke ringe antal skoler. Således også i Roskilde Amt. Disse beslaglæggelser betød for såvel et stort antal børn som deres forældre og lærere en gennemgribende forandring af skolehverdagen. Årbogsredaktionen har derfor fundet det naturligt i »glimt fra hverdagen« også at medtage glimt fra en skolehverdag, som mange vil kunne nikke genkendende til.

I jubilæumsskrifterne for to af skolerne i Køge kommune findes nedenstående beretninger om »Brochmands Skole under 2. verdenskrig« og om »Tøxens Skole i krigsårene«, skrevet af henholdsvis tidligere overlærer Knud Nielsen og overlærer Mogens Hartvigsen.

Beretningerne omhandler naturligvis konkrete forhold på de to skoler og i Køge kommune. Men de giver samtidig på udmærket måde indtryk af de generelle problemer, skolemyndighederne havde med hensyn til at etablere en fortsat rimelig skolegang for børnene, når besættelsesmagten – ofte med dags varsel – forlangte skolebygningen til rådighed i en ukendt periode af kortere eller længere varighed.

Resultatet af de hastigt gennemførte ændringer blev: overflytning af eleverne til anden skole – med deraf følgende overbelægning – eller til forhåndenværende lokaler af meget varierende egnethed i biblioteker, forsamlingshuse, spejderbytter m.v., nedsættelse af undervisningstimeantallet, ofte sløjfning af undervisning i faglokaler, f.eks. gymnastik, og ændring af undervisningstiden til »to-holdsdrift« formiddag og eftermiddag. Et resultat, der efter andre oplysninger er helt identisk med forholdene for elever på de øvrige skoler i amtet, der led samme skæbne som Brochmands og Tøxens skoler. Derfor skønnes de to glimt at være dækkende for manges erindring om en problemfyldt skolegang i besættelsestiden.